

Examen del bloc 2 de SIN (tipus A)
ETSINF, Universitat Politècnica de València, 14 de gener de 2020

Cognoms:

Nom:

Grup: ☐ 3A ☐ 3B ☐ 3C ☐ 3D ☐ 3E ☐ 3F ☐ 3G ☐ 4IA

Test (1,75 punts)

Marca cada requadre amb una única opció. Puntuació: $\max(0, (\text{encerts} - \text{errors} / 3) \cdot 1,75 / 9)$.

- 1 ☐ D Siga $\mathbf{x}$ un objecte a classificar en una classe de C possibles. Indica quin dels següents classificadors *no* és d'error mínim (o tria l'última opció si els tres són d'error mínim):

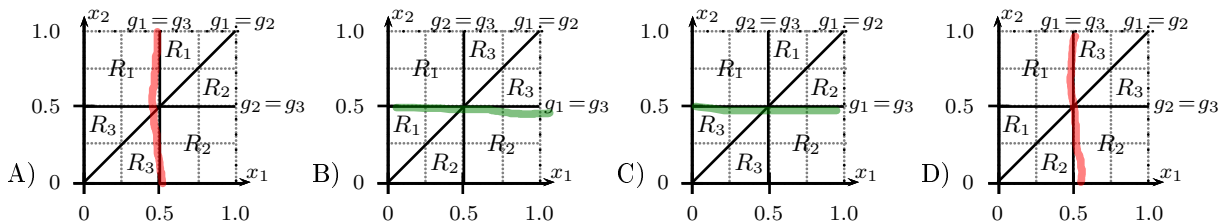
A) $c(\mathbf{x}) = \arg \max_{c=1, \dots, C} p(c | \mathbf{x})^2$.

B) $c(\mathbf{x}) = \arg \max_{c=1, \dots, C} \log p(\mathbf{x}, c)$.

C) $c(\mathbf{x}) = \arg \max_{c=1, \dots, C} \sqrt{p(\mathbf{x}, c)} / p(\mathbf{x})$.

D) Els tres classificadors anteriors són d'error mínim.

- 2 ☐ C Siga un classificador en tres classes basat en les funcions discriminants lineals bidimensionals de vectors de pesos: $\mathbf{w}_1 = (0, 0, 1)^t$, $\mathbf{w}_2 = (0, 1, 0)^t$ i $\mathbf{w}_3 = (0.5, 0, 0)^t$. Indica quina de les figures donades a continuació és coherent amb les fronteres i regions de decisió que defineix aquest classificador.

$g_3(x_1, x_2) = (0.5, 0, 0)(1, x_1, x_2)^t = 0.5$

- 3 ☐ B Donat el classificador en dues classes definit per la frontera i regions de decisió de la figura de la dreta, quin dels següents vectors de pesos *no* defineix un classificador equivalent al donat?

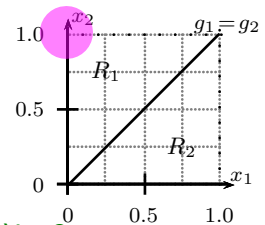
$(0, 0, 1)(1, x_1, x_2)^t = (0, 1, 0)(1, x_1, x_2)^t \rightarrow x_2 = x_1$

A) $\mathbf{w}_1 = (0, 0, 1)^t$ i $\mathbf{w}_2 = (0, 1, 0)^t$.

B) $\mathbf{w}_1 = (0, 1, 0)^t$ i $\mathbf{w}_2 = (0, 0, 1)^t$.

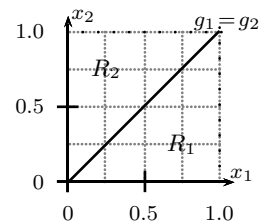
C) $\mathbf{w}_1 = (0, -1, 0)^t$ i $\mathbf{w}_2 = (0, 0, -1)^t$.

D) Tots els vectors de pesos anteriors defineixen classificadors equivalents.

$(0, 1, 0)(1, x_1, x_2)^t = (0, 0, 1)(1, x_1, x_2)^t \rightarrow x_1 = x_2$

- 4 ☐ D Durant l'aplicació de l'algorisme Perceptró ($\alpha = 1.0$ i $b = 0$) en un problema de classificació en dues classes, s'han obtingut els vectors de pesos $\mathbf{w}_1 = (-1, 1, 0)^t$ i $\mathbf{w}_2 = (1, 0, 1)^t$. Suposa que el següent pas en l'aplicació de Perceptró consisteix a processar una certa mostra d'entrenament $\mathbf{x}$ de classe c . Indica quina de les següents opcions donaria com a resultat un conjunt de pesos que defineix la frontera i regions de decisió de la figura de la dreta.

A) $\mathbf{x} = (-1, 1)^t$ i $c = 2$.

B) $\mathbf{x} = (0, 0)^t$ i $c = 2$.

C) $\mathbf{x} = (-1, 1)^t$ i $c = 1$.

D) $\mathbf{x} = (0, 0)^t$ i $c = 1$.

- 5 ☐ C Siga un problema de classificació en tres classes per a objectes del tipus $\mathbf{x} = (x_1, x_2)^t \in \{0, 1\}^2$, amb les distribucions de probabilitat de la dreta. Quin és l'error de Bayes, ϵ^* , en aquest problema?

A) $\epsilon^* < 0.2$.

B) $0.2 \leq \epsilon^* < 0.4$.

C) $0.4 \leq \epsilon^* < 0.7$. $.2 \cdot .4 + .3 \cdot .2 + .2 \cdot .5 + .3 \cdot 2/3 = .44$

D) $0.7 \leq \epsilon^*$.

$\mathbf{x}$		$P(c \mathbf{x})$			$P(\mathbf{x})$
		$c=1$	$c=2$	$c=3$	
0	0	0.6	0.2	0.2	0.2
0	1	0.1	0.1	0.8	0.3
1	0	0.3	0.5	0.2	0.2
1	1	1/3	1/3	1/3	0.3

- 6 **D** Es té un problema de classificació per al qual s'ha après un classificador. Així mateix, es té un conjunt de $M = 100$ mostres de test amb el qual s'ha estimat:

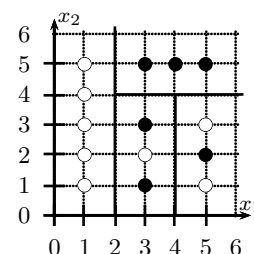
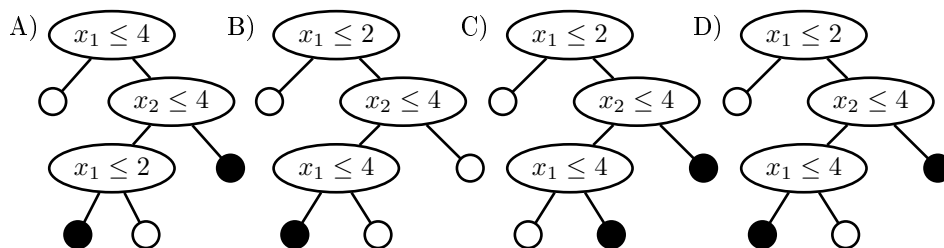
- La probabilitat d'error del classificador après, $\hat{p} = 0.10 = 10\%$.
- Un interval de confiança al 95 % per a aquesta probabilitat d'error, $\hat{I} = [0.04, 0.16] = [4\%, 16\%]$.

Es considera que la probabilitat d'error estimada és raonable i que la mateixa no variarà significativament encara que usem moltes més mostres de test. Ara bé, l'interval de confiança (al 95 %) estimat, $\hat{I} = 10\% \pm 6\%$, ens sembla una mica ampli i ens preguntem si és possible reduir la seua amplitud mitjançant l'ús de més de $M = 100$ mostres de test. A més, si això fóra possible, ens preguntem si seria possible reduir aquesta amplitud a la meitat o menys; això és, tal que $\hat{I} = 10\% \pm \hat{R}$ amb $\hat{R} \leq 3\%$. En relació amb aquestes qüestions, indica quina de les següents afirmacions és correcta.

- A) En general, no és possible reduir l'amplitud de $\hat{I}$ perquè $\hat{I}$ no depèn significativament de M .
- B) No és possible reduir l'amplitud de $\hat{I}$ ja que hem considerat que $\hat{p}$ no variarà significativament i, sent així, l'amplitud de $\hat{I}$ tampoc pot variar significativament.
- C) Sí que és possible reduir l'amplitud de $\hat{I}$, a la meitat o menys, si doblem M almenys ($M \geq 200$).
- D) Sí que és possible reduir l'amplitud de $\hat{I}$, a la meitat o menys, si emprem almenys quatre vegades més mostres de test aproximadament ($M \geq 400$).

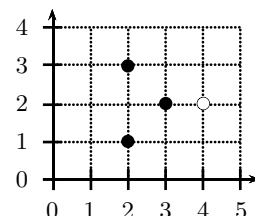
$$1.96 \cdot \sqrt{(0.1 \cdot 0.9)/M} \leq 0.03 \rightarrow M \geq 385$$

- 7 **D** Donat el conjunt de mostres de 2 classes ($\circ$ i $\bullet$) de la figura de la dreta, quin dels següents arbres de classificació és coherent amb la partició representada?

- 8 **B** La figura a la dreta mostra una partició de 4 punts bidimensionals en 2 clústers (representats mitjançant els símbols $\bullet$ i $\circ$). La transferència del punt $(3, 2)^t$ del clúster $\bullet$ al clúster $\circ$:

- A) produeix un increment en la Suma d'Errors Quadràtics (SEQ).
- B) produeix un decrement en la SEQ. $\Delta J = 0.5 - 0.67335 = -0.17335$
- C) no altera la SEQ.
- D) produeix una SEQ negativa.

- 9 **B** En relació al càlcul de la probabilitat $P(y | M)$ amb la qual un model de Markov M genera una cadena de símbols y , indica quina afirmació és certa:

- A) L'única manera de calcular $P(y | M)$ consisteix a generar explícitament totes les seqüències d'estats, calcular la probabilitat que cada seqüència d'estats haja generat y i posteriorment sumar totes les probabilitats obtingudes.
- B) Una forma eficient computacionalment de calcular $P(y | M)$ consisteix a aplicar l'algorisme *Forward*.
- C) Una forma eficient computacionalment de calcular $P(y | M)$ consisteix a aplicar l'algorisme de Viterbi.
- D) L'única manera de calcular $P(y | M)$ consisteix a generar explícitament totes les seqüències d'estats mitjançant l'algorisme de Viterbi, calcular la probabilitat que cada seqüència haja generat y i sumar totes les probabilitats obtingudes.

Problema (2 punts)

Siga un model de Markov de conjunt d'estats $Q = \{1, 2, F\}$ i conjunt de símbols $\Sigma = \{a, b\}$. Es demana:

- a) (1 punt) Siguen el vector de probabilitats inicials (π), matriu de transició entre estats (A) i matriu de generació de símbols (B):

π	1	2
	0.6	0.4

A	1	2	F
1	0.6	0.3	0.1
2	0.3	0.4	0.3

B	a	b
1	0.3	0.7
2	0.8	0.2

Realitza una traça de l'algorisme de Viterbi per a la cadena $y = aab$ obtenint la millor seqüència d'estats.

- b) (1 punt) Siguen les tres cadenes de símbols: $y_1 = bbaa$, $y_2 = abab$ i $y_3 = aabbb$. En aplicar l'algorisme de Viterbi amb un cert model de Markov M , s'obtenen, respectivament, les següents seqüències òptimes d'estats: $1122F$, $2121F$ i $22111F$. A partir d'aquestes cadenes i les seues respectives seqüències òptimes d'estats, re-estima les probabilitats inicials (π), de transició (A) i d'emissió (B) de M (de la mateixa manera que es fa en una iteració de l'algorisme de re-estimació de Viterbi).

- a) Traça de l'algorisme de Viterbi per a la cadena $y = aab$:

V	a		a	
$b1$	$0.6 \cdot 0.3 = 0.18$	$0.18 \cdot 0.6 \cdot 0.3 = 0.0324$ $0.32 \cdot 0.3 \cdot 0.3 = 0.0288$ $0.0324 > 0.0288$ (de 1)	$0.0324 \cdot 0.6 \cdot 0.7 = 0.0136$ $0.1024 \cdot 0.3 \cdot 0.7 = 0.0215$ $0.0136 < 0.0215$ (de 2)	
2	$0.4 \cdot 0.8 = 0.32$	$0.18 \cdot 0.3 \cdot 0.8 = 0.0432$ $0.32 \cdot 0.4 \cdot 0.8 = 0.1024$ $0.0432 < 0.1024$ (de 2)	$0.0324 \cdot 0.3 \cdot 0.2 = 0.0019$ $0.1024 \cdot 0.4 \cdot 0.2 = 0.0082$ $0.0019 < 0.0082$ (de 2)	
F	—	—	—	$0.0215 \cdot 0.1 = 0.0022$ $0.0082 \cdot 0.3 = 0.0025$ $0.0022 < 0.0025$ (de 2)

La seqüència òptima d'estats és: **222F**

- b) L'estimació de π , A i B per a les cadenes d'entrenament $y_1 = bbaa$, $y_2 = abab$ i $y_3 = aabbb$ és

π : L'estat 1 s'ha utilitzat una vegada com a estat inicial i l'estat 2 dues vegades.

A :

- La transició 1-1 3 vegades, la 1-2 2 vegades, la 1-F dues vegades.
- La transició 2-1 3 vegades, la 2-2 2 vegades, la 2-F una vegada.

B :

- El símbol a s'ha emès 0 vegades en l'estat 1 i 6 vegades en l'estat 2.
- El símbol b s'ha emès 7 vegades de l'estat 1 i 0 vegades de l'estat 2.

Normalitzant:

	1	2
π	$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{3}$

A	1	2	F
1	$\frac{3}{7}$	$\frac{2}{7}$	$\frac{2}{7}$
2	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{6}$

B	a	b
1	0.0	1.0
2	1.0	0.0